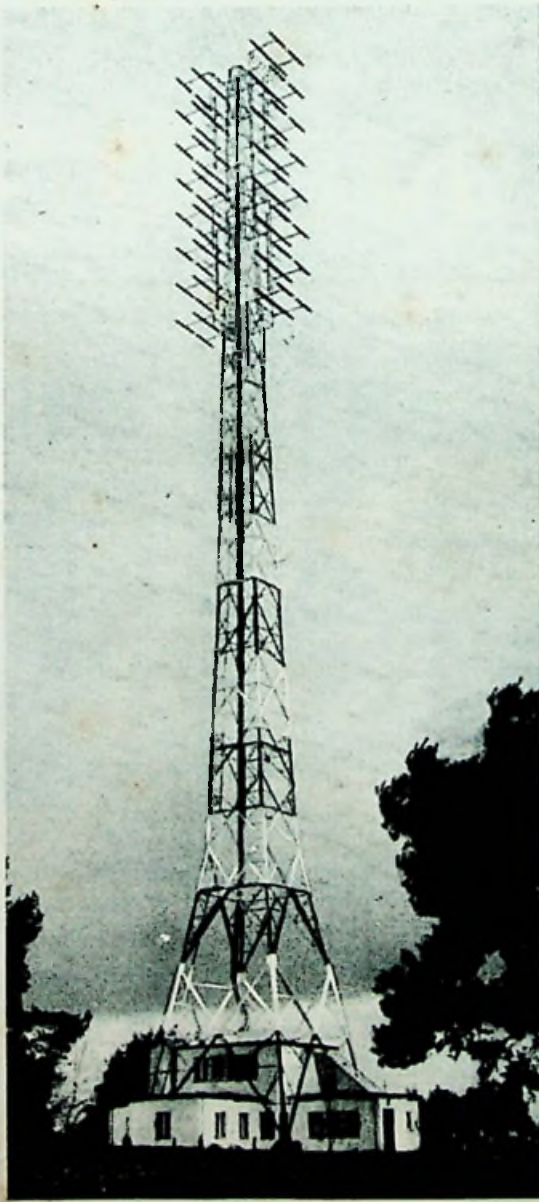

Radioowereld

N.V.R.D.
N.O.R.G.
CEBUBERA

RADIO **TELEVISIE**

OFFICIEEL ORGAAN VAN N.V.R.D. - CEBUBERA EN N.O.R.G.

No 4

22 Januari 1953

6e Jaargang

In dit nummer o.a.:

Televisie op de weegschaal

Televisierapport 1952

De TV-uitzendingen der
N.W.D.R.

Technisch-constructionele
opzet der Duitse AM/FM
ontvangers

Beëindiging
arbeidsovereenkomst

**Verhuizing
Bureau N.V.R.D.
naar nieuw pand**

(zie bericht op pag. 80)

AAN DE VRUCHTEN KENT MEN DE BOOM

● snelle afleveringen

● bijzonder gemak ●

● ruime sorteringen

● persoonlijk contact

● prettige samenwerking ●

● serieuze service

● volledige oriëntatie

● wederzijdse solidariteit ●

PLUK DIE VRUCHTEN DOOR TE KOPEN BIJ DE

Nederlandse Organisatie voor de Radio-Groothandel

NORG

*Kies Uw eigen
muziekprogramma*

Geheel automatisch:

1 1/2 uur muziek met 10 normale- of
5 uur muziek met 12 langspeelplaten

De mooiste weergave van
Uw grammofoonplaten

Eenvoudig en
bedrijfszeker

Geen platenslijtage

Speelt alle soorten
grammofoonplaten

Uw eigen hulsorkoest met de

JOBOTON IV

Prijs **F.148.-**

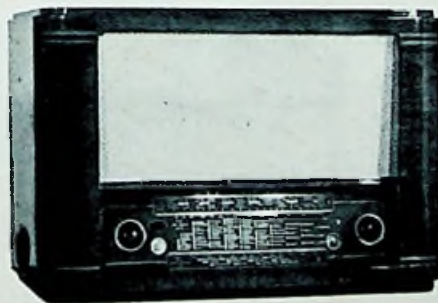
op montageplaat voor
kabinet
Met behoudbel standaard
nummer nummer F. 19-
extra.

Helios

NEDERLANDSE
TECHNISCHE MIJ

Olympiastraat 12 - BREDA - Tel. 7669

Technische
gegevens op
aanvraag

Aantrekkelijke
korting

Eigen
financiering

Aanbetaling 10%

Type „KONZERT”

Prijs f 385.—

Afmetingen :

600 x 375 x 285 mm.

Ein Radiogerat, das ohne
Vorgänger ist.

Eine unerschöpfliche
Idee und Tonfalle

N.V. i.o. Techn. Constr. & Handelsbureau „JOBON”

Leidsegracht 90 - AMSTERDAM-C. - Telefoon 30705

Radiowereld

Orgaan van: „N.V.R.D.", Nederlandse Vereniging van Radio-
Detailhandelaren, waaronder begrepen Televisie-Detailhandelaren
en Televisie- en Radioreparateurs - „CEBUBERA", Centraal
Bureau tot Bescherming van de Belangen van de Radiohandel -
„N.O.R.G.", Nederlandse Organisatie v. d. Radio-Groothandel

REDACTIECOMMISSIE: R. F. van Heusden, B. J.
Lankkamp, C. P. van Solingen, J. Weenenk, J. Wigerink

REDACTIE-ADRES: Keizersgr. 606, Amsterdam, Tel. 40027
JOURNALISTIEK VERZORGER: J. J. Lichtenveldt

VERSCHIJNT OM DE 14 DAGEN

Televisie op de weegschaal

Erfenis van 1952 is het juist nog even voor het afscheuren van het laatste kalenderblaadje uitgebrachte televisierapport No 2 — een erflating, die bereids al van zich doet spreken aler de executie aan de orde is.

Wat toch is het geval? Ten eerste, dat de aanbevelingen het effect moeten hebben van een kleine, maar daarom niet minder daverende atoomexplosie. Ten tweede de verbazing allerwegen, dat een hoofdstedelijk dagblad het bestond prompt na de indiening een woordelijk uittreksel te geven van het 45 pag. tellende rapport van de Televisieraad.

Wat dezerzijds „Het Parool" echter wel euvel wordt geduid, is de in een Kantlijn-artikel zo ras gevelde uitspraak dat „het zich immers niet laat ontkennen, dat er bij het Nederlandse volk geen enkele werkelijke behoefte leeft aan de televisie". Dit toch is een stelling, die zich onmogelijk laat bewijzen en een al even bête ontsparing is als voor te geven — wat eveneens wel eens werd gehoord — alsof men alom in de huiskamers smachtend uitziet naar de komst van het aetherbeeld. Voor een ogenblik aannemend dat die behoefte inderdaad ontbreekt — dat strookt allerminst met de ervaringen in handelskringen, al hoort men hier zeker „maar"-s — dan nog impliceert dit allerminst dat daarmee de invoering der TV veroordeeld is. Immers, men zal moeilijk kunnen beweren dat een kwart eeuw terug de mensheid zat te wachten op de radio-omroep, die na een mistig en after-all wel uitermate dilettantistisch begin in weinige jaren zo'n ontzaglijke belangstelling zou trekken. Ook bij de duizenden, die naar Hollandse aard eerst de kat uit de boom hebben gekoken....

Als op dit moment TV een nog te geringe aantrekkingskracht zou bezitten — het wordt met stelligheid ontkend door al degenen wier bestaan gebonden ligt aan een juist verstaan

van aanwezige en sluimerende „radio-verlangens" of wel op grond van hun antecedenten zich het recht mogen aanmatigen het publiek in dezen te leiden op een weg, waarvan verhoudingsgewijs tot de technische progressie pas de eerste kilometer achter ons ligt — dan zijn er niettemin vele „zakelijke" redenen om ernst te gaan maken met de invoering van een gesmeerd lopende televisie. Enkele van die redenen hebben, hoe ver gegrepen dit wellicht nu nog in veer oren klinkt, hun wortels in de hachelijke politieke spanningen van deze tijd, in de noodzakelijkheid van een versnelling van het weten Europeaan te zijn en in de zich al duidelijk aftekenende verzwakking van de industriële output c.q. van de werkgelegenheid in tal van bedrijfstakken, de voor onze nationale economie gans niet van belang ontblote radio-industrie en de vele daaraan gekoppelde middenstandsbedrijven niet uitgezonderd.

En laat ook dit eens gezegd zijn: de TV zal ons vele miljoenen kunnen besparen die thans, zonder dat daar een noemenswaardig arbeidsrevenue tegenover staat en — slimmer nog — ten koste waarvan wij onze jeugd tot gangsters zien opvoeden, jaarlijks hun weg vinden naar Hollywood.

Volledig eens kunnen wij het zijn met de Parool-redactie, waar deze schrijft dat TV alleen dan levenskracht zal bezitten — dit is tevens een in het TV-rapport naar voren gestuwd argument — bij rationele budgettering en vermindering van alles wat tot versnippering van activiteiten en geld voert. Voor een zinnig mens, met enige kijk op de zaak, stond dit reeds jaren geleden vast en er is, speciaal van technische zijde, tijdig genoeg en meer dan eens nadrukkelijk voor gewaarschuwd het met onoverkomelijke klippen gelardeerde pad

(Vervolg op pag. 82)

KORT Commentaar!

- Op voordracht van de KRO, NCRV en VARA werd in de midden vorige maand gehouden bestuursvergadering van de Ned. Radio Unie dhr W. Vogt benoemd tot technisch directeur der N.R.U., zulks met ingang van 1 Januari. Vooral in technische kringen werd van deze benoeming met instemming kennis genomen ● In het raam van de gedurende 25 April tot 10 Mei in Luik te houden 5e Intern. Jaarbeurs zal een gespecialiseerde tentoonstelling van industriële elektronische apparaturen plaats vinden ● De TV-dienst van het N.I.R. zal de beschikking hebben over 4 TV-zenders, waarvan twee in Brussel, één in Antwerpen en één in Luik. Luik en één van de Brussel-zenders zullen met het 819-lijnen systeem werken. Voor het eerste uitzendjaar is een bedrag van 60 mill. francs (4.8 mill. gld.) uitgetrokken ●
- In Engeland is een verhoging van het kijkgeld op komst, waardoor in handelskringen een terugslag wordt voorzien in de TV-verkoop ● Tussen Harlingen en Terschelling werkt sedert half October een duplex 8-kanaalen 30 cm straalverbinding, waarover de intercommunale telefoongesprekken naar en van het eiland worden gevoerd ● Door de PTT controle-dienst werden in 1952 rond 47.000 niet aangegeven toestellen achterhaald en is ca 1 mill. gulden aan achterstallige luisterbijdragen geïnd ● Te Darmstadt werd opgericht de Fernseh-Technische Gesellschaft, voorzitter is dr ing. Möller (Fernseh GmbH) en vice-voorzitter H. J. Hessling (NWDR-Hamburg). De doelstelling van de FTG komt overeen met die van de Television Society of Great Britain ● De totaal-opbrengst van de luisterbijdragen bedroeg in 1952 volgens mededeling van PTT 23.480.000 gulden ●

In Memoriam R. de Boer

Woensdag 10 December, midden in zijn werk, is plotseling overleden, in de ouderdom van 70 jaren, ons medelid en oud-voorzitter de heer R. de Boer te Zutphen.

De ontslapene was sedert de eerste vorm van onze organisatie een meelevend lid. In die tijd werd hij steeds aangewezen, als oudste in jaren, om de vergaderingen te openen. Zodra de tegenwoordige verenigingsvorm werd gekozen was de heer De Boer onze voorzitter. Omstreeks 1942 moest hij om gezondheidsredenen 't voorzitterschap neerleggen. Een hartaandoening maakte het hem onmogelijk zijn dagelijks werk te doen. Gelukkig dat hij zijn bloeiend bedrijf bij zijn beide zoons in goede handen wist.

De laatste paar jaren was zijn gezondheid redelijk goed te noemen en kon hij zich af

en toe nog weer met de zaken bemoeien. Plotseling werd dit leven afgesneden. Midden in zijn werk werd hij opgeroepen.

Een enkele maal heb ik wel eens met hem gesproken over andere dan materiële zaken. Daarbij mocht ik vernemen dat hij verwachtende was het Rijk, waar winzucht en oneerlijke concurrentie niet meer zullen bestaan, waar alle tranen zullen worden gedroogd, waar geen rouw noch moeite of verdriet zullen zijn. Het Rijk waar uitsluitend liefde heerst, waar God is alles in allen.

Waar elke menselijke poging tot troost faalt, moge deze wetenschap Mevrouw de Boer en haar kinderen sterken in hun smart.

Namens het afd. bestuur „Salland”,

H. M. HENNINK,
Voorzitter.

Prijswijzigingen

Van de N.V. JOBO te Amsterdam ontvingen wij de mededeling, dat onderstaande radio-ontvangtoestellen met ingang van 30 December 1952 overjarig zijn verklaard, hetgeen dus voor de leden der N.V.R.D. betekent, dat de brutoverkoopprijs van de apparaten met ingang van 30 Maart 1953 geheel vrij is.

Merk:	Type:
GRUNDIG	396 AW
"	216 B
"	Boy 186 BGW
"	585 W rad. gram.
"	585 W/UKW

Merk:	Type:	Brutoprijs:	Gew. prijs per:
		+ datum v. in de handel br.:	
GRUNDIG	196 WE	f 276,— 1-9-'50	f 296,— 1-1-'51
"	238 WGWW	f 355,— 1-9-'50	f 378,— 1-4-'51
"	238 UKW	f 405,— 1-2-'51	
"	380 GW	f 488,— 1-9-'50	f 548,— 1-2-'51
"	396 W	f 245,— 1-5-'50	
"	380 W	f 488,— 1-9-'50	f 548,— 1-2-'51

Van het Bureau van Cebubera is bericht ontvangen, dat de N.V. Helios te Breda de brutoverkoopprijs van onderstaande radio-ontvangtoestellen als volgt nader heeft vastgesteld:

Merk:	Type	Nw. Bruto-prijs
Helios	Symphonie	f 290,—
Wevo	362 A	„ 290,—

*
De Reno Handelsmaatschappij te Amsterdam deelt ons mede, de brutoverkoopprijs van het radio-ontvangtoestel „Radio Test” type Madrigal nader te hebben vastgesteld op f 255.

Overjarig

De Siemens Maatschappij te Den Haag bericht ons, dat onderstaande radio-ontvangtoestellen met ingang van 9 Januari 1953 als overjarig moeten worden beschouwd, hetgeen voor de leden der N.V.R.D. betekent, dat zij m.i.v. 9 April 1953 geheel vrij zijn in het bepalen van een verkoopprijs van onderstaande apparaten:

Merk:	Type:
Siemens	Junior '52
"	Super SH 607 WU
"	Super SH 712 W
"	Super SH 813 WU

Wij gaan verhuizen

Naar zich laat aanzien zal het mogelijk zijn in de laatste week dezer maand ons nieuwe pand aan de Prins Hendriklaan 32 te Amsterdam-Z. te betrekken, waarna het N. V. R. D.-bureau — van 1 Febr. a.s. af definitief — telefonisch bereikbaar zal zijn onder nummer 717643. Mocht U dus eind Januari geen gehoor krijgen op het oude nummer 40027, dan het nieuwe nummer aanslaan.

Daar op heden nog niet de precieze datum kan worden opgegeven, waarop de verplaatsing zal geschieden, verdient het aanbeveling poststukken etc. eerst met ingang van de volgende maand aan het nieuwe adres te richten.

In het volgend nummer zullen nadere mededelingen volgen omtrent de gemakkelijkste wijze, waarop het nieuwe adres zich per tram of auto laat bereiken.

Brengt in de handel

Door de Fa W. Gunneman te Hattem worden onderstaande nieuwe radio-ontvangtoestellen bij ons aangemeld:

Merk:	Type:	Bruto-prijs:
NORA	Rhapsodie '53	f 425,—
"	Egmond-Phono 53	" 547,50

*
Het Ingenieursbureau Connector te Amsterdam heeft onderstaande radio-ontvangapparaten in de handel gebracht:

Merk:	Type:	Bruto-prijs:
METZ	304 KW	f 378,—
"	304 de Luxe	" 435,—

*
De N.V. Siemens Maatschappij te Den Haag zal onderstaande radio-ontvangapparaten in de handel brengen:

Merk:	Type:	Bruto-prijs:
Siemens	Kleinsuper SB	
	522GW	f 205,—
"	Spitzensuper SH	
	1226W	" 1125,—

*
De N.V. Fridor te Den Haag heeft onderstaand radio-ontvangapparaat in de handel gebracht:

Merk:	Type:	Brutoprijs:
Fridor	260	f 455.—

*
De N.V. Philips te Eindhoven brengt onderstaande apparaten in de handel:

Merk:	Type:	Brutoprijs:
Philips	BX 320 A	f 198.—
Philips	BX 634 A (AM/FM)	f 498.—

*
De A. M. I. M. P. heeft onderstaande batterij-ontvangers in de handel gebracht:

Merk:	Type:	Brutoprijs:
AKKORD	Lady	f 189.— excl. batt.
AKKORD	Offenbach NB 6	f 280.50 excl. batt.

Wie weet het ?

Eén onzer leden wil gaarne naam en adres weten van de importeur van de „Grawor” gramfoonmotoren.

Eventuele mededelingen daaromtrent worden gaarne ingewacht aan het Bureau van ons blad, Keizersgracht 606, Amsterdam.

NIEUWS VAN CEBUBERA

Met ingang van 2 Januari 1953 zijn als leden van bovengenoemde organisatie afgevoerd op eigen verzoek:

Sonic Radio Televisie, Javastr. 98—102, Amsterdam.

N.V. Teletron, De Perponcherstraat 106A, Den Haag.

Overdracht Handelsmerk

A. J. Westerhof en Co N.V. deelt ons mede, dat zij niet langer het merk „MURPHY” vertegenwoordigt.

Daar dit merk radio-ontvangtoestellen thans niet meer door een lid van Cebubera wordt geïmporteerd, is het de leden van de N.V.R.D. vanaf heden niet meer toegestaan bedoelde toestellen in te kopen.

De betrokkenen worden verzocht hiervan wel goede nota te nemen.

Aan de leden van de afdeling Zuid-Holland Noord

Aan alle leden van de afdeling Zuid-Holland Noord zijn in November j.l. de contributiekaarten voor het verenigingsjaar 1952/1953 verzonden. Vriendelijk wordt verzocht de verschuldigde contributie te gireren op girorekening no. 60000 t. n. v. de Ned. Middenstandsbank N.V. te Den Haag ten gunste van de N.V.R.D. Afdeling Zuid-Holland Noord.

Mocht op 1 Januari het verschuldigde bedrag niet in ons bezit zijn, dan zal voor de leden, die nog niet aan hun financiële verplichtingen hebben voldaan, een kwitantie voor het betreffende bedrag, verhoogd met zegel- en incassokosten, worden afgegeven.

Ter voorkoming van vele overbodige werkzaamheden verzoeken wij de leden echter zoveel mogelijk hun contributie te gireren.

DE PENNINGMEESTER

Vermist

Onderstaande apparaten worden bij enkele onzer leden vermist. Bij ontdekking hiervan wordt men verzocht het dichtstbijzijnde Bureau van Politie te waarschuwen.

Philips BX 290 M no 27748.
Philips LX 401 UB no 36243 draagbaar ontvangtoestel.

Philips LX 301 UB no 35502.
Grundig bandrecorder „Reporter” type 500 L no 08893.

KORT ZAKENNIEUWS

A.E.G. jubileerde

Vorige week was het 50 jaar geleden, dat deze onderneming haar activiteit tot ons land ging uitstrekken. Met een receptie in het I.C.C. te Amsterdam werd dit feit onder grote belangstelling van relaties door de N.V. Electriciteitsmij A.E.G. herdacht.

Kleurcode Philips germaniumdioden

In plaats van de tot dusver gebruikelijke inetsing op het glaslichaam wordt het typenummer der Philips germaniumdioden thans aangegeven door enkele kleurbanden op het kathode-einde der dioden. De dichtst naar de contactdraad toe gekeerde kleurband geeft het eerste cijfer aan, de andere kleur het tweede cijfer, bijv. OA 51 groen-bruin.

0 =	zwart
1 =	bruin
2 =	rood
3 =	oranje
4 =	geel
5 =	groen
6 =	blauw
7 =	violet
8 =	grijs
9 =	wit

Postchèque- en Girodienst

Met ingang van 1 Februari a.s. wordt het recht voor overschrijvingen van de ene postrekening op de andere krachtens doorlopende machtiging aan de Directeur van de Postchèque- en Girodienst verhoogd van f 0.03 tot f 0.05 voor elke overschrijving.

De oorzaak hiervan is een sterke stijging van de kosten gepaard gaande met een aanzienlijke uitbreiding van het aantal verleende machtigingen gedurende de laatste jaren.

Wijzigingen in de Ledenlijst der N.V.R.D.

gedurende de maand December

Groningen:

Nieuw lid: M. H. Smit, Sluiskade 124, Musselkanaal gem. Onstwedde.

Friesland:

Afvoeren: J. Terpstra, Kl. Kerkstraat 13, Leeuwarden (wegens opheffing).

Drente:

Afvoeren: J. H. Hoge, Langestr. 156, Klazinaveen (geroeyd wegens het niet voldoen aan zijn fin. verpl.).

Zuid-Holland Noord:

Afvoeren: Velo Wasmachine Mij N.V., Rembrandtkade 5, Naaldwijk

(Filh. Th. N. Kuppeveldt) (op eigen verzoek).

Zuid-Holland Zuid:

Nieuw lid: Westminster Radio, Wijdstraat 22, Gouda (eig. G. de Raadt).

C. v. d. Graaf (Electrofoon), Mathenesserdijk 169c, Rotterdam.

Afvoeren: W. Barth Jr, „BACO”, Voorstraat 305, Dordrecht (Filh. A. S. Copier) (wegens opheffing).

Noord-Brabant:

Afvoeren: Joh. Smits, Dorp G 124, Volkel (op eigen verzoek).

TELEVISIE OP DE WEEGSCHAAL

van de „gedeelde verantwoordelijkheid” in te slaan.

Hoe ook de sympathie ook hier gespreid ligt ten aanzien van de geluidsomroep, in handel en industrie is de mening overwegend dat TV zaak moet zijn voor een op zich zelf staande organisatie. Een annexe van de omroep, natuurlijk, géén twee elkaar belagende grootheden, maar iets wat zich zelf stuurt en bestuurd wordt door „the right men on the right place”. Zo is het met de grote netwerken in Amerika, zo is het gesteld in Engeland en Frankrijk en eveneens is het zo al groeiende in het zojuist met TV-in-grote-stijl voor de draad gekomen Duitsland. Hieraan zouden we willen toevoegen, dat het ons een eis van gezond verstand lijkt „de techniek” terug te hevelen naar de N.R.U. — een instelling die onverdeelde waardering geniet in radio-kringen, hoe ook de persoonlijke voorkeur voor een van de vier windstreken van het radiokompas. Deze plausibele en oorspronkelijke ook zo gedachte opzet werd te niet gedaan door wrijvingen tussen omroepbestuurders in het kader van het „proces Vogt”.

Richten we ons thans op het TV-rapport — elders in dit nummer het uittreksel daarvan, zoals weergegeven door „het Parool” en vooralsnog onze enige bron — dan doet het ons genoegen te constateren dat bij de Televisieraad begrip aanwezig is voor het feit, dat, als de Nederland in Stockholm toegewezen frequenties niet worden bezet, men er staat op kan maken dat deze voor ons land spoedig verloren zullen zijn (hierbij moge er aan herinnerd worden, dat, zoals in ons nummer van 24 Juli '52 aangevoerd, hetzelfde geldt ten aanzien van de door P.T.T. voor de UKG-omroep bemachtigde kanalen). De tijd dringt tot ernstige bezinning voor de waarden die op het spel staan; een afwijzing van de uitbouw der TV, voortgaande weifeling zelfs, zal — mede voor wat de geluidsomroep betreft — in haar gevolgen onherroepelijk blijken. Het is zaak dat in brede kring voluit wordt gerealiseerd, dat dit een achterstand zal opleveren die wellicht nooit meer goed te maken valt en dat alle gelden, nu of in de naaste maanden gestoken in de ontwikkeling van de TV en de UKG-omroep, een optie zijn op een toekomst, waarin het Ned. volk in zijn geheel inderdaad behoefte zal blijken te hebben aan een universele toepassing dezer nieuwe technieken. Reeds op dit ogenblik valt de FM-omroep te zien als een positieve bijdrage tot de versterking der burgerlijke bescherming... één bom en ons hele zenderstelsel ligt in puin. Men mag daar waarlijk wel eens even bij stilstaan.

In 't rapport wordt de mogelijkheid geopperd van een subsidiefonds, waarin, naast de overheid, wordt deelgenomen door bij de TV betrokken belangengroepen. Het Kantlijn-artikel omschrijft die „belangengroepen” nader als de omroepverenigingen, industrie en handel, en geeft daarmee te kennen dat de Parool-redactie zich aan illusies overgeeft, voor wat de lengte betreft van de financiële polsstok van de radiohandel. Het vorig jaar is daarvan een flink stuk afgebroken en menigeen zal blij zijn als het stompje het tot eind 1953 uithoudt. Uiteraard kunnen wij niet zeggen hoe de industrie op dit voorstel zal reageren, maar dat men van deze kant met ettelijke millioentjes zal komen toesnellen (en minder brengt geen zout in de pap) lijkt ons hoogst onwaarschijnlijk. Niet vergeten mag worden dat door de formidabele prijsverlaging van de TV-toestellen al een fiks offer werd gebracht op het altaar van de televisie en dat in feite de experimentele fase reeds drift op de generositeit van het Philips-bedrijf. Uiteindelijk gaat het Philips noch Van der Heem om de binnenlandse markt (al is die „aangekomen” natuurlijk), maar om entree te krijgen op de exportmarkt, wat zonder achterland vechten tegen de bierkaai is. Het zal de staat moeten zijn die de „springplank” verschaft, waarbij al of niet een deel van de luisterbijdragen ter aanvulling. Met wat meer zuinigheid aan alle kanten zou dunkt ons, het geraamde jaarlijkse bedrag van f 2,8 miljoen zelfs zonder meer uit de thans f 24 miljoen bedragende inkomsten uit de luisterbijdragen zijn te lichten, ongeacht nog de opbrengst van de kijkvergunningen.

Over één belangrijke factor zwijgt het rapport, n.l. over het al dan niet aanwezig zijn hier te lande van de artistieke mogelijkheden voor een boeiende en aan de eisen van het medium beantwoordende programma-engineering. Ook al neemt men in ogenschouw dat internationale programma-uitwisseling geboden is en zeker niet zal uitblijven, dan ligt hier o.i. toch het kardinale punt van het TV-probleem. Bedenklijk mag het heten, dat Nederland op filmgebied slechts bij hoge uitzondering iets heeft kunnen presteren, wat de toets der critiek kon doorstaan en dit zou meebrengen, dat de televisie hier voor de opgave komt, zelf, of in nauwe samenwerking met daarvoor geëigende instellingen, de opleiding van filmisch talent ter hand te nemen. Met de aankweek zullen jaren gemoeid zijn, reden te meer om er zo gezwind mogelijk mee te beginnen. Ook hiermee wordt door de TV dan een minnaal belang geldend, niet het minst ook doordat dan na ver-

loop van tijd over een florissante Ned. speelfilmindustrie valt te denken.

Tenslotte nog even terugkomend op de in bepaalde dagbladen zo gul verkochte wijsheid dat er geen wettelijke belangstelling te onderkennen valt voor TV. Evenmin als het doenlijk is dit te staven, is het van radiozijde mogelijk evident bewijs van het tegendeel te leveren — echter staan wij sterk in onze tegen een reële achtergrond gemeten overtuiging dat bij televisie-zoals-het-moeten-kan de belangstelling reeds direct weer krachtig zal opveren. De psyche van de huiselijk aangelegde Nederlander is 'n krachtige factor en zijn „nieuwsgierigheid” ontloopt beslist niet die van de gemiddelde Amerikaan of Engelsman.

Het lijkt ons een klein kunstje om daaromtrent redelijke zekerheid te bekomen. Daar is op de eerste plaats het sprekende resultaat van de door de N.V.R.D. bij haar leden en onder de bezitters van TV-ontvangers ingestelde enquête en wie dit materiaal geen objectiviteit toekent, zouden wij willen adviseren een onderzoek op te dragen aan de NIPO. Niets zal de radiohandel liever zijn, dan dat er 'n einde komt aan het onbewijsbare en in haar vorm onwijze negativisme van sommige dagbladjournalisten, dat — ongewild en onbedoeld, maar daarom niet minder pertinent — de activiteit van een belangrijke middenstandsgroep al herhaalde malen duchtig heeft verstoord.

Zoals de toekomst zal uitwijzen, zonder geldige reden. L.V.

Nieuwe handelspublicaties

Van ACOUSTICAL, Amsterdam, verscheen een in kleurendruk uitgevoerd vouwblad over de „Triotrack” platenspeler, t.w. een voor 3 snelheden ingericht inbouwchassis, uitgerust met het nieuwe omkeerbare Ronette p. u. element TO-284N. De folder geeft div. technische bijzonderheden van deze nieuwe combinatie.

Tevens ontvingen wij een in de Engelse taal gesteld drukwerkje, waarin een gedetailleerde omschrijving van het Ronette TO-284N „turn-over” element. Interessant zijn hierin de als meetresultaat weergegeven afspiegel- en intermodulatiecurven.

De publicatie maakt melding van een in gelijke uitvoering en voor gelijke prijs beschikbaar element TO-284P met een binnen 25—12.000 Hz ± 2 db vlakke „constant velocity” karakteristiek. Beide typen geven de mogelijkheid tot snelle en eenvoudige vervanging van versleten saffieren.

*

Een goed begin maakte RUDOLF BLIK N.V., Den Haag, met de fraaie Nieuwjaarskaart, die zij haar relaties toezond — keurig verweven met een reclame voor de Ruton Robot, zonder het persoonlijke dezer attentie te verzwakken.

TELEVISIERAPPORT 1952

Onderstaand uittreksel uit het eind December door de Televisieraad aan de Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen uitgebrachte rapport inzake de hantering van het TV-vraagstuk werd door ons ontleend aan „HET PAROOL” van 27 December 1952.

Op grond van haar beschouwingen komt de Televisieraad tot de volgende aanbevelingen en conclusies:

a. De televisie dient definitief te worden ingevoerd, op grond van een nationaal aspect, van een internationaal aspect, en op grond van praktische overwegingen.

b. Het wordt noodzakelijk geacht, mede in het belang van de industriële handel het aantal zenduren reeds aanstonds — in afwachting van de definitieve dienst — uit te breiden teneinde de televisie voor het publiek tot een gemeengoed te maken en daardoor een normale ontwikkeling van het aantal toestelbezitters te bevorderen.

c. Uitbreiding van zendtijd en kwaliteitsverbetering van het programma wordt slechts mogelijk geacht indien men over grotere studio-ruimten met bijpassende apparatuur kan beschikken, over de nodige zendmiddelen, alsmede over voldoende geldmiddelen.

d. Wil het mogelijk zijn, dat het kijkersaantal zich bevredigend ontwikkelt en daarmee een levenskrachtig televisiebedrijf ontstaat, dan moet zo spoedig mogelijk worden overgegaan tot tenminste 18½ uur zendtijd per week.

e. Gedurende de eerste negen jaar van exploitatie zal het bedrijf zich niet kunnen bedruipen en zal behoefte bestaan aan hulp van buiten tot een totaal bedrag van 25 miljoen gulden of wel een gemiddeld jaarlijks bedrag van f 2.800.000.

Deze hulp zal geboden moeten worden in de vorm van renteloze voorschotten. In de benodigde geldmiddelen kan worden voorzien, hetzij door een bijdrage uit de schattdst voor het totale bedrag, hetzij door het vormen van een subsidiefonds, waarin, naast de overheid, wordt deelgenomen door de bij de televisie betrokken belangengroepen.

f. Aanbevolen wordt een wijze van programmaverzorging welke een intensieve samenwerking en met name een zo groot mogelijk gemeenschappelijk gebruik van materiaal en personeel waarborgt.

In haar algemene beschouwingen wijst de Televisieraad erop, dat, als

de deze zomer in Stockholm aan ons land toegewezen televisiegolven niet werkelijk worden gebruikt, men er zeker van kan zijn, dat, gezien het gedrang in dit gebied van de aether, andere landen deze golven zullen bezetten.

Naar het oordeel van de raad heeft voortzetting van het experiment geen zin, tenzij reeds nu vaststaat, dat een televisiedienst op hechte basis verzekerd is.

Meende men vroeger klein, bescheiden en goedkoop te kunnen beginnen, de practijk heeft wel geleerd, dat zulk een opzet niet tot het doel kan leiden. Indien het bedrijf op de huidige wijze wordt voortgezet, sterft het aan die eigenschappen. De raad is dan ook van mening, dat ongeacht de aanvangslasten en ongeacht de baten, die daartegenover zullen staan, er dadelijk een zodanige toestand moet worden geschapen, dat kwalitatief en kwantitatief voldoende aantrekkelijke programma's kunnen worden uitgezonden. Voor het publiek is daarin een stimulans gelegen om tot aankoop van ontvangers over te gaan, hetgeen de eigenlijke basis van het definitieve bedrijf zal moeten zijn.

Handhaving van het huidige karakter van het experiment, aldus de raad, is niet langer vol te houden, omdat daardoor een situatie wordt geschapen die geen uitkomst kan bieden voor verdere ontplooiing. Voorwaarde voor een gunstige ontwikkeling is, dat de regering alsnog goedkeuring verleent het experiment uitsluitend te beschouwen als een instructieve overgangsfase naar de definitieve invoering van televisie na 1 October 1953.

De raad acht het noodzakelijk dat minimaal 18½ uur per week wordt uitgezonden, waarbij dan nog komt 6 uur testuitzendingen per week. De verdeling zou als volgt kunnen geschieden: op Zaterdag- en Zondagavond telkens 2 uur, op de andere avonden telkens 1½ uur en op elke middag 1 uur, welk laatste uur zou zijn te gebruiken voor programma's voor de vrouw of voor het kind.

De toestand is hier te lande echter zo, dat de huidige studio en de technische apparatuur nagenoeg geen

verruiming van zendtijd toelaten. De Raad meent, dat in deze leemte voorzien kan worden in twee etappes: Op korte termijn door het tijdelijk in gebruik nemen van een gedeelte van het Cinetone-complex te Duivendrecht, en op langere termijn door het bouwen van een definitieve televisiestudio te Hilversum. Voor de bouw van een definitieve televisiestudio wordt twee jaar geraamd. De omroeporganisaties hebben gewezen op de mogelijkheid van tijdelijke ingebruikneming van studiocapaciteit in de onmiddellijke nabijheid van de bestaande studio in Bussum. Hierover zal een aanvullend advies worden uitgebracht.

De Raad beseft dat in Nederland een wijze van programmaverzorging als bijvoorbeeld van de BBC ook voor de televisie geen schijn van kans heeft, tenzij de drang daartoe in de boezem van de betrokken organisaties (de omroepverenigingen) zelf zou opkomen. Men acht dit, gezien de bestaande verhoudingen vooralsnog onwaarschijnlijk.

Gaat men echter door op de bestaande voet, zodat elke omroepvereniging geheel autonoom en om de beurt een stuk van het programma verzorgt, dan zullen de kosten aan de programmasamenstelling verbonden aanzienlijk stijgen. Het lijkt vrijwel onmogelijk — althans niet doelmatig — om vier afzonderlijke staten te creëren voor de programma-samenstelling.

Bovendien moet de vraag worden gesteld of het mogelijk zou zijn „eerste klasse” krachten te vinden voor een meervoudige bezetting. Door versnippering van krachten zouden de programma's kwalitatief beneden de maat blijven, onvoldoende aantrekkelijk zijn en daardoor de toeneming van het aantal kijkers in ernstige mate beïnvloeden. De Raad ziet het veeleer zo, dat regie en opname één hecht op elkaar ingespeeld team vormen.

De reclame als eventuele inkomstenbron wordt in het advies buiten beschouwing gelaten. De Televisieraad stelt zich voor hierover een afzonderlijk advies uit te brengen.

TV-UITZENDINGEN DER N.W.D.R.

... en tevens enkele belangrijke
informaties van locale aard

Vanzelfsprekend dat de deze maand uitkomende Duitse radiobladen volop aandacht zullen geven aan de tijdens de Kerst officieel begonnen televisie-uitzendingen in West-Duitsland, waarover tot dusver nog niet veel steekhoudende informaties werden gepubliceerd. Typisch blijkt hoe zeer dit gebeuren ginds als belangrijk wordt gezien, is wel dat het allereerste tijdschrift, dat wij deze maand onder de ogen kregen, n.l. FUNK-TECHNIK, zijn „kop” op passende wijze heeft opgesmukt met een beeldscherm en de ondertitel „Fernsehen - Elektronik”, daarmee een mode volgend die in de Amerikaanse radiopers ingang vond toen daar de TV van stapel liep.

In een uitvoerig artikel brengt het blad overigens al vele technische bijzonderheden over de praktijk der Duitse televisie. Waaraan dan wel allereerst zij ontleend, dat op het laatste nippertje nog enige wijziging is aangebracht in de zendfrequenties; o.m. om moeilijkheden te voorkomen met de van Ned. zijde*) voorgenomen proefuitzendingen in de C-band (174-216 MHz). De nieuwe frequenties worden aangegeven in onderstaande tabel, doch zijn nog niet als definitief te beschouwen, aangezien zeer vermoedelijk nog verdere wijziging zal afkomen.

Langenberg-TV was, zo lezen wij, van begin December af al dagelijks in de lucht met testbeelden en zal wegens het niet tijdig gereed komen van het koppelnet

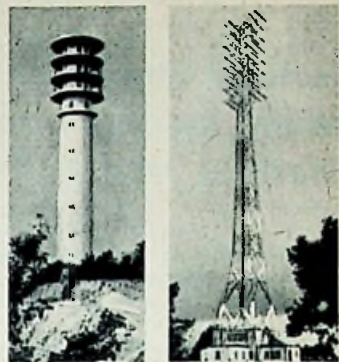
Hamburg—Keulen vooreerst nog aangewezen blijven op filmuitzendingen en geïmproviseerde programma's vanuit de Keulse studio. Voor de „grote” programma's heeft men Berlijn en Hamburg nodig.

De zendinstallatie bestaat uit een 10 kW beeldzender en een 3 kW geluidszender; de antenne — aangebracht in de mast van de UKG-omroepzender — geeft een 12-voudige bundeling in het horizontale vlak, zodat de nuttige stralingsenergie na aftrek van kabelverliezen op rond 100 kW is te stellen. Omtrent de reikwijdte — waarbij opgemerkt dat afstand-ontvangst uiteraard zeer afhankelijk is van plaatselijke omstandigheden — is nog niet veel meer bekend dan dat goede ontvangst werd gemeld tot op een afstand van 220 km. Het normale werkgebied wordt geacht te liggen binnen een kring met een straal van 90 km.

De ongewoon vroeg invallende winter wordt genoemd als oorzaak van het niet tijdig gereed komen van het straalzendertraject Hamburg-Keulen. Naar verwachting zal echter het laatste „open” stuk tussen Mellendorf en Wuppertal 15 Januari klaar komen, waarna het NWDR-net spoedig als een eenheid zal kunnen werken.

Een noviteit in Europa is de 70 m hoge betontoren te Waldböhlen; deze op een vuurtoren gelijkende constructie, waarvan de doorsnede 8 m bedraagt, maakt deel uit van het koppelnet van gerichte straalzenders tussen Hamburg en Keulen en is te zien als een proef. De bouwkosten zijn lager dan van een vakwerkmast van gelijke hoogte en vermoedelijk zullen ook de onderhoudskosten ge-

Bij de omslagfoto

Twee relaisstations van het televisienet der NWDR. Links de 70 m hoge betontoren te Waldböhlen in de straalzenderverbinding Hamburg—Keulen en rechts de „klassieke” antennetoren van de tussenzender te Hühbeck aan de Elbe, in de koppeling Berlijn—Hamburg.

ringer zijn. Ervaringen in de USA, waar twee jaar geleden de eerste betonbouw-torens verschenen, zijn gunstig, maar uiteraard kan men zich zonder meer daardoor niet laten leiden. Dit Duitse experiment zal daarom in de Europese omroepwereld ongetwijfeld grote belangstelling trekken.

Zeer rationeel zijn alle antennetorens tevens dienstbaar gemaakt aan de met impulsmodulatie werkende, gerichte telefoniekanalen der Duitse posterijen en voorts zijn er basisstations voor het mobilfoonnet in ondergebracht. Voor

*) Zeer waarschijnlijk wordt hier bedoeld op de hulpzender Roermond, waarvoor bij de overeenkomst van Stockholm de C-band werd aangewezen. Zoals bekend werkt Lopik-TV in de A-band (41-68 MHz). Als interessante bijzonderheid kan verder nog gemeld worden dat — alweer volgens de protocollen der Stockholm-conferentie, waarover spoedig hier nadere mededelingen zullen volgen — de hulpzenders Roermond en Groningen met een „offset” van 10,5 kHz op gelijke frequentie zullen werken. Bevreemdend mag het heten dat onze P.T.T. contra het gebruik elders, radiokringen geen opening van zaken geeft over dringende intern. afspraken van publiek karakter; zoals helaas regel in derg. gevallen moest voor informatie weer een beroep worden gedaan op buitenlandse relaties.

Zender	Kanaal	Beeld (MHz)	Geluid (MHz)	Vermogen (kW)
Hamburg	6	182.25	187.75	10
Langenberg	6	182.25	187.75	10
Berlijn	6	182.25	187.25	1
Hannover	8	196.25	201.75	1
Keulen	8	196.25	201.75	1

reportage van belangrijke plaatselijke gebeurtenissen zijn hier en daar „dwarslijnen” voor decimeter-transmissies aanwezig, eindigend in een in de onmiddellijke omgeving van sportvelden etc. opgestelde relaiszender, waarvan de reportagewagen zich kan „ophangen”. Is de afstand meer dan 200 m (het maximum voor een kabelcontact) dan wordt de zendinstallatie van de reportagewagen tussengeschied; deze heeft een reikwijdte van 40 km.

Over de in gebruik zijnde camera's meldt het blad, dat deze zijn uitgerust met een super-ikonoscoop — de zgn. Riesel-Iko — welke in vergelijkende proeven met de image-orthicon camera van Pye Ltd. in het voordeel bleek bij normale belichtingssterkten. Bij extreme lichtverhoudingen wordt de I-O toegepast, waarvan binnenkort een Duitse versie zal worden uitgebracht door Fernseh G.m.b.H.

In Hamburg staat voor de centrale eindregie een hoofdregelstafel met 5 beeldingen (b.v. 3 camera's en 2 filmapparaten) en 3 monitors met 12 x 16 scherm ter vervoering. Deze installatie kan slechts twee beelden „blenden”, d.i. in elkaar laten overgaan, waarbij als het ene vervaagt het andere geleidelijk opkomt. Dit is uiteraard nog vrij primitief. Een nieuwe, binnenkort in bedrijf komende regelstafel, „Trickpult” genoemd en met ruim 75 buizen, zal echter veelzijdiger mogelijkheden voor de eindregie geven, daar het „blenden” hiermee op gelijke wijze kan plaatsvinden als bij de film, zodat allerlei in de praktijk der televisie-uitzendingen nog niet eerder „dagewesen” trucjes kunnen worden aangewend om effect te leggen in de beeldreeksen.

Met dat al menen wij tussen de regels te kunnen lezen dat de TV-start industrie en handel onvoorbereid heeft aangetroffen. Dit klopt dus al heel aardig met de waarnemingen door Van Looi. Funk-Technik spreekt in dit verband uiterst sec van „Zurückhaltung im Empfängerbau”.....

Bij ons is het anders: ontvangers genoeg, maar een tekort aan TV-signalen!

Lv.

Interieur-opname van het verbouwde winkelpand van Hees & Co, Den Haag, waarover in no 2 bijzonderheden werden gepubliceerd.

EEN FRISSE ONDERNEMERSREDE

De heer J. v. d. Heem hield zijn jaarrede voor de Haagse Kamer van Koophandel

„Een frisse ondernemersrede, dat was de jaarrede van de voorzitter van de Haagse Kamer van Koophandel en Fabrieken, de heer J. van der Heem”, aldus schreef het Financiële Dagblad.

Drie vraagstukken zijn in deze rede in het bijzonder op de voorgrond gesteld, te weten dat van de betalingsbalans, dat van de werkgelegenheid en dat van de belastingen.

De Nederlandse betalingsbalans heeft zich in het afgelopen jaar gunstig ontwikkeld. Onze goud- en deviezenvoorraad ligt niet ver meer van de 4 miljard af.

De werkgelegenheid heeft zich echter minder gunstig ontwikkeld. Voor de toename der werkloosheid is helaas geen werkgelegenheid gekregen. Een oplossing hiervoor is zeer noodzakelijk, doch mag niet ten koste van de productiviteit gaan. Het is toe te juichen, dat de regering het werkgelegenheidsvraagstuk een eerste plaats heeft gegeven in haar programma.

Zowel voor het vraagstuk der werkgelegenheid als dat der betalingsbalans is het export-offensief van grote betekenis.

Gestreefd dient te worden naar een zo laag mogelijke kostprijs. Ook de overheid kan hiertoe bijdragen, b.v. door de vereenvoudiging van de berekening en inning van de sociale lasten e.d., welke administratieve rompslomp het bedrijfsleven niet minder dan 50 tot 100 miljoen per jaar

kost. De export zal zich verder kunnen uitbreiden, indien de hoge invoerrechten in het buitenland eens werkelijk werden geslecht. Tenslotte zullen de afzetmogelijkheden in het buitenland moeten worden vergroot. Een coördinatie der bestaande overheids- en semi-overheidsdiensten is daarom noodzakelijk.

In dit verband dient men te overwegen, of het geen aanbeveling zou verdienen een speciale minister — een vakman — met het vraagstuk der exportbevordering te belasten.

Tenslotte brak de heer J. v. d. Heem nog een lans voor de economische integratie van Europa en de verwezenlijking van de Benelux. Het slagen der Benelux hangt thans in de eerste plaats van België af. Bedacht dient te worden, dat, wanneer het Benelux experiment niet slaagt, dit ernstige consequenties zal hebben voor de gehele Westeuropese economische integratie en samenwerking.

„Laten wij hopen”, aldus besloot de heer J. van der Heem zijn rede, „dat in 1953 een spontane bereidwilligheid naar voren treedt, om, desnoods ten koste van offers, deze samenwerking te realiseren. De economische integratie van West-Europa is een eerste vereiste tot behoud van de vrijheid, die toch waarlijk ons grootste goed is”.

OVER DE TECHNISCH-CONSTRUCTIONELE OPZET DER

door
J. G. MOOLEVLIET

DUITSE AM/FM ONTVANGERS

2 Schakeltechnische bijzonderheden

Bezien we thans eens welke schakelingen zijn toegepast met de nieuwe buistypen EABC 80, EC 92 en ECH 81.

In de normaal toegepaste diode-detectie voor AM is slechts één diodesysteem nodig, demodulatie van het FM-signaal (MF - 10,7 MHz) vereist er twee (resp. een duo-diode), die behalve gescheiden kathode, ook nog lage eigen-capaciteit en lage inwendige weerstand moeten hebben. De door deze demodulator afgegeven LF spanning is te gering om zonder meer een normale eindbuis vol te sturen, zodat ook nog een extra LF voorversterkerbuis nodig is. Voor dit gedeelte der AM/FM ontvanger komen we dus op totaal 3 buizen en wel:

Voor MF (bijv. 452 kHz voor AM en 10,7 MHz voor FM) als buis EF 42 of EF 80; AM-detector + LF versterker EBC 41 en voor FM-demodulator EB 41 of EAA 91. (Soms zien we hiervoor ook 2 germaniumdioden toegepast).

Met de EABC 80 wordt dit:

MF-buis (bijv. EF 42) en de EABC 80. Hiervan wordt dan één diode voor AM-detectie, twee dioden (waarvan één met aparte ka-

thode) voor de FM-demodulator en het triodesysteem als LF voorversterker gebruikt.

In fig. 1 is een schakelvoorbeeld met deze buis gegeven. Om het geheel overzichtelijker te maken, is de EABC 80 in vier aparte eenheden gesplitst. We zien dan in de anodekring van de MF buis de twee primaire spoelen in serie staan. Als FM-demodulator is een verhoudingsdetector toegepast

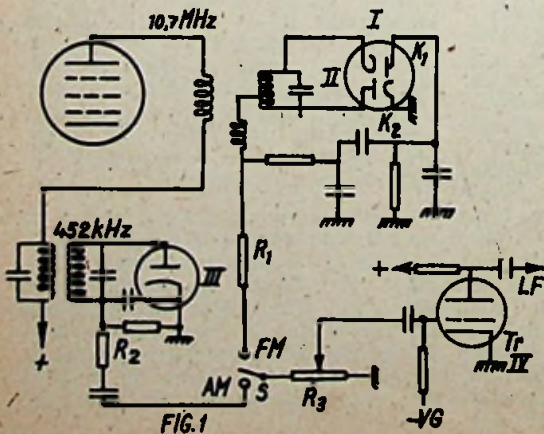
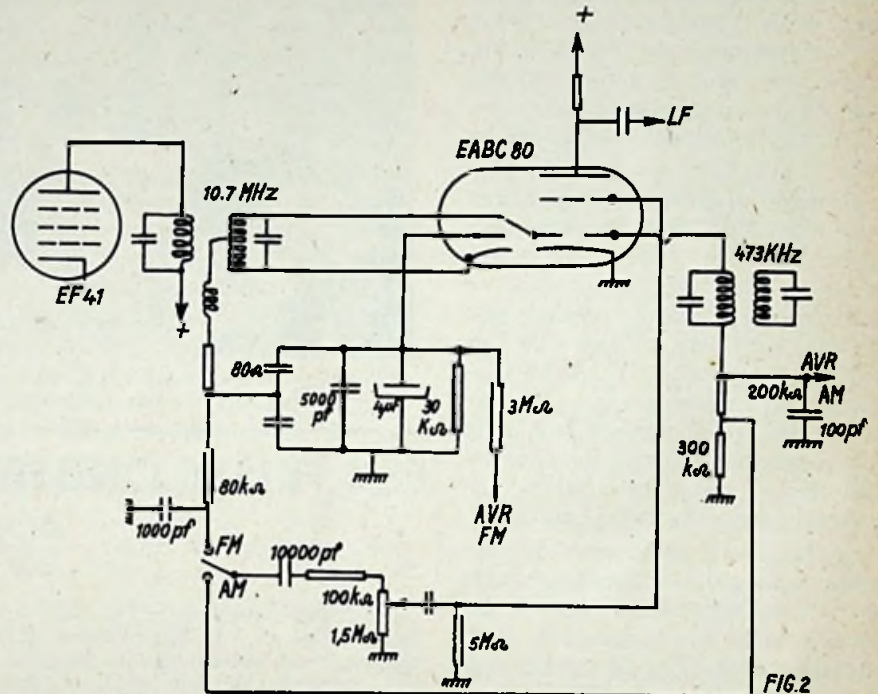
met de dioden I en II. Hiervan ligt de kathode K2 aan aarde, evenals de (gelijke) kathode van het diodesysteem III en van de triode IV. Dit is dus voor alle drie systemen éénzelfde kathode. Het gevolg is, dat voor de triode de negatieve roosterspanning niet van een kathodeweerstand verkregen kan worden. Er is wel een schakeling denkbaar, die zulks mogelijk

maakt, maar deze voert tot complicaties, o.a. restgeluid bij dichtgedraaide volumeregelaar.

Waar voor de verhoudingsdetector de twee dioden tegengesteld geschakeld zijn, is de kathode van systeem I afzonderlijk gehouden (K1). De dioden I en II zijn voor het FM-gedeelte, dus met lage inwendige weerstand. No. III is een normale diode, zoals die bijv. in de EBC 41 voorkomt. Het AM-LF signaal wordt via R2 en de omschakelaar S aan de volumeregelaar R3 toegevoerd. Het FM-LF signaal evenzo via R1 en S. IV is de LF triode, die ongeveer gelijk is aan de triode uit de EBC 41.

In fig. 2 is de schakeling van de EABC 80 weergegeven, zoals deze voorkomt in het Metz-apparaat type 304 W.

We zien hier het volgende: De laatste MF buis van het FM-gedeelte, een EF 41, is normaal verbonden met de discriminatorspoel. De twee speciale dioden der EABC 80 zijn geschakeld als verhoudingsdetector. Het LF signaal

wordt afgenomen van het midden der secundaire spoel en via de koppelwinding en de weerstand van 80 Ω naar het de-emphasis filter, bestaande uit een weerstand van 80 k Ω en een condensator van 1000 pF gevoerd.

Vanaf dit filter via de omschakelaar FM/AM naar de volumeregelaar. De omschakelaar is een onderdeel van de druktoetsen en wordt dus automatisch in de juiste stand gezet. Van het AM-gedeelte is de secundaire spoel van het laatste MF bandfilter (473 kHz) aangegeven.

Zoals normaal ligt de bovenkant van deze kring aan de diode, hier de 3e diode der EABC 80. Behalve de z.g. laadcondensator van 100 pF, treffen we aan de onderzijde der kring ook nog twee weerstanden, resp. 200 en 300 k Ω , aan.

De belastingweerstand van dit diodecircuit wordt door de beide weerstanden samen gevormd, dus totaal 500 k Ω . De LF spanning, die over de 300 k Ω staat, wordt nuttig gebruikt; dat is dus $\frac{3}{4}$ van de totaal beschikbare laag-freq. spanning voor AM.

Dit is gedaan om de sterkteverhouding bij overgaan van AM op FM, of omgekeerd, zo gelijk mogelijk te houden. De 200 k Ω weerstand werkt met de 100 pF en de bedradingscapaciteit tevens als MF filter. De LF spanning gaat via de schakelaar AM/FM naar de volumeregelaar via de scheidingscondensator van 10.000 pF. Deze zorgt ervoor, dat er geen gelijkspanning aan de volumeregelaar komt en dus eventueel kraken van dit onderdeel zoveel mogelijk wordt tegengegaan.

Vanaf het variabele contact der volumeregelaar gaat het LF signaal via de 2e scheidingscondensator naar het stuurrooster der triode. Ook hier zien we weer, dat deze triode geen negatieve voorspanning krijgt van een kathode-weerstand. Wel valt de grote roosterweerstand op, n.l. 5 M Ω . Hierover ontstaat door roosterstroom voldoende negatieve roostervoorspanning. Deze triode laat het toe, de roosterweerstand tot 20 M Ω te kiezen! Hoewel met deze schakeling het vervormingspercentage (de Klirr-factor of distorsiefactor) wel hoger is dan bij negatievevoorziening op andere wijze,

bijv. door een weerstand in de centrale min. leiding der voeding, blijft dit toch binnen de toegestane grenzen.

De regelspanning (a.v.r.) voor het FM-gedeelte wordt van de belastingsweerstand van 30 k Ω afgenomen en via 3 M Ω naar de voorgaande MF buizen en het afstemmoog gevoerd, zodat dit ook werkzaam is bij FM-ontvangst. Voor het AM-gedeelte wordt de a.v.r. spanning van de volle belastingsweerstand (200 + 300 k Ω) afgenomen en naar de AM middelfreq. trappen en het afstemmoog gebracht.

Ook de EC 92 laat interessante schakelingen zien. In fig. 3 is de ingangsbrug met de zelfoscillerende mengtrap geschetst van de Grundig 2010 W. Het valt op, dat hier geen LF voorversterker gebruikt wordt. Het complete apparaat bevat de buizen EC 92 —

doende wordt vanuit L 4 minimale oscillatorspanning aan de antennekring overgedragen. De oscillatorafstemkring ligt parallel aan de MF koppelspoel. We zien hier een uiterst eenvoudige schakeling, die echter door gebruik der EC 92 in additieve mengschakeling een vrij grote versterking geeft met zeer weinig eigen ruis.

Een veel gevoeliger schakeling, door toepassing van een HF voorversterkertrap, gevolgd door een zelfoscillerende EC 92, stelt fig. 4 voor. Deze schakeling wordt toegepast in de SA/BA Villingen W II en meerdere typen van dit fabriekaart.

Lopen we dit schema even door, dan zien we de dipool weer inductief gekoppeld met de roosterkring der EF 80. Aan de middenaftakking der antennespoel ligt de antennekring van het AM gedeelte, terwijl hiervoor ook nog

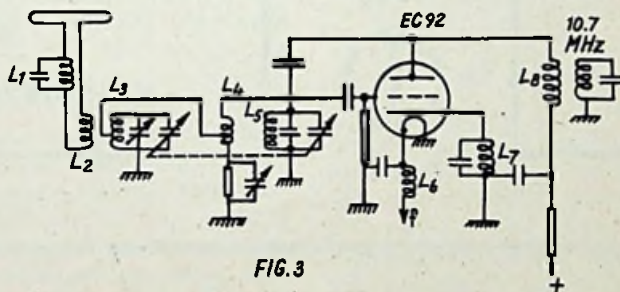

FIG. 3

ECH 81 — EF 41 — EABC 80 — EL 41 en de EM 34 of 35, alsmede een gelijkrichtcel B 250-C-75 voor de voeding.

Plaatstroombuizen treft men in bijna geen enkele ontvanger der nieuwe serie meer aan, alleen nog in grotere ontvangers.

De functieverdeling der buizen is als volgt, voor AM: Meng-oscillatorbuis ECH 81, MF versterker EF 41, detector: één diode der EABC 80, LF voorversterker het triodesysteem der EABC 80 en als eindbuis de EL 41.

Voor FM: zelfoscillerende mengbuis EC 92; 1e MF versterker is het hephode-gedeelte der ECH 81, 2e MF versterker EF 41, FM-demodulatie met de 2 speciale dioden in de EABC 80 en verder LF voor- en eindversterking als bij AM.

De dipool is via een 10,7 MHz spherfilter inductief gekoppeld met de afstemkring L3, welke is verbonden met het neutrale punt van de oscillator-roosterspoel L 4. Zo-

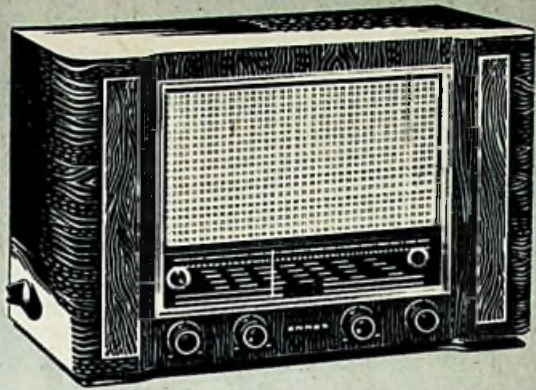
een aparte antenne-aansluiting aanwezig is.

Er zijn dus voor AM twee mogelijkheden: Gebruik van de dipool ook voor AM ontvangst of een aparte antenne, die aangesloten kan blijven tijdens FM-ontvangst, zonder hierop invloed uit te oefenen. De roosterkring van de HF versterkerbuis EF 80 is niet variabel afstembaar, dus met zijn eigencapaciteit vast afgestemd op het bandmidden.

In de anodekring der EF 80 ligt wel een afstembare kring. Bij ontvangst van AM wordt de hoogspanning van het gehele FM-gedeelte, zoals dat hier geschetst is, door de schakelaar AM/FM afgeschakeld. De buizen behouden wel hun gloeispanning. Het door de EF 80 versterkte HF signaal wordt weer aan het neutrale punt van de oscillatorkring toegevoerd en komt dus op het stuurrooster der EC 92. In plaats van een windingsmidden is hier, door twee condensatoren van 16 pF elk, een

ERRES

K Y 529
(zonder FM-unit)
f 495.-

K Y 529 FM
(met ingebouwde
FM unit)
f 595.-

VERHOOGT UW OMZET

De nieuwste Erres radio KY 529 (all wave) in magistraal hoogglans gepolitoerde notenhouten kast en de mogelijkheid een FM-unit in te bouwen, zal zeker ook in Uw zaak alle aandacht trekken. Zorgt dat U dit toestel kunt tonen en demonstreren!

R.S. STOKVIS & ZONEN N.V.

DE GROTE

van

TWENTRA

HENGELO (O.)

- ➔ **Pracht gramfoontafel** . . . . . f 47.- netto
noten zijkanten en front. Afm. 65 x 40 cm.
- ➔ **Mooie Radio-onderzettafel met boekenplank** f 33.- netto
zijkanten notenkleur. Afm. blad 65 'x 40 cm.
- ➔ **Gramfooncassettes** voor alle units geschikt . . . f 37.- netto
Pracht uitvoering, noten front. Afm. 55 x 40 cm. hoog 20 cm.
- ➔ **Gramfooncassettes voor de Philips gram.**
en alle lage pick-ups, slechts . . . . . f 33.- netto
Front noten gepolitoerd. Afm. 55 x 15 cm.

*Vraagt
monsters !*

H.H. Grossiers met grossiersafname, grossierskorting !

Het beëindigen van een Arbeidsovereenkomst

door *W. A. F. Leenaerts*,

PL.V. DIRECTEUR VAN HET GEWESTELIJK ARBEIDSBUREAU NIJMEGEN

Beslissingsrecht

(Vervolg en slot van het artikel in „Radiowereld” no 3)

De beslissing inzake verzoeken om toestemming 'n arbeidsverhouding te mogen beëindigen, ligt uitsluitend in handen van de Directeur van het Gewestelijk Arbeidsbureau. Als een aanvraag is ingediend bij de Directeur van een bijkantoor, dan wint deze het advies in van de ontslagcommissie van zijn bijkantoor (tenzij voor de betreffende bedrijfstak een vertrouwensinstantie is ingesteld, zie hierover later) en zendt alle stukken met dat advies en met zijn eigen advies naar de Directeur van het Gewestelijk Arbeidsbureau, waar op een bepaalde (meestal dezelfde) dag de ontslagzaken worden behandeld in het bijzijn van de vertegenwoordiger van de Arbeidsinspectie.

Dezelfde dag dat de Directeur van het Gewestelijk Arbeidsbureau zijn beslissing genomen heeft, wordt deze per post toegezonden aan werkgever en aan werknemer. De volgende dag, uiterlijk de 2de dag, na de beslissing, zijn dus beide partijen in het bezit van een schriftelijke mededeling, en eerst dan gaat, als er toestemming is verleend, de opzegtermijn lopen.

Er is geen beroep mogelijk tegen de beslissing van de Directeur van het Gewestelijk Arbeidsbureau.

In de schriftelijke toestemming van de Directeur staat ook vermeld de datum, waarop de arbeidsovereenkomst beëindigd kan worden. Als de betrokken partij daar geen gebruik van maakt, dan is de vergunning vervallen. Men kan er later geen gebruik meer van maken.

Stel dat toestemming is gegeven de arbeidsverhouding ingaande Maandag 12 Jan. 1953 te beëindigen. Omdat er nog een beetje werk is afgekomen, wordt de arbeidsverhouding echter nog een tijdje verlengd. Op Maandag 26 Jan. '53 kan echter geen gebruik meer worden gemaakt van de toestemming per 12-1-'53. Als de werknemer zich ook tegen dit ontslag verzet, dan gaat de procedure weer van voren af aan lopen, hetgeen ongetwijfeld betekent geen ontslag per 26-1-'53, doch waarschijnlijk eerst op 2-2-1953 (een week extra dus). Ieder Arbeidsbureau heeft nu eenmaal

bepaalde termijnen en data moeten vaststellen voor de behandeling van verzoeken om toestemming.

Op het Gewestelijk Arbeidsbureau Nijmegen is het volgende bepaald:

Op Donderdag voormiddag komt de zgn. kleine ontslagcommissie en de vertegenwoordiger van de Arbeidsinspectie bij de Directeur op bezoek.

Om nu de ambtenaren in de gelegenheid te kunnen stellen het vóóronderzoek te verrichten, moeten aanvragen om toestemming voor de behandeling in de eerstvolgende Donderdagse bijeenkomst uiterlijk Dinsdagochtends op het Gewestelijk Arbeidsbureau aanwezig zijn.

Het onderzoek

Niet altijd zal 'n ambtenaar van het arbeidsbureau 'n onderzoek instellen; er zijn namelijk voor sommige bedrijfstakken vertrouwensinstanties: indien we te maken hebben met het ontslag in een dergelijke bedrijfstak, dan zal over het algemeen de vertrouwensinstantie het onderzoek instellen en rapport uitbrengen aan de Directeur van het Gewestelijk Arbeidsbureau; de beslissing blijft echter in handen van de Directeur van het Gewestelijk Arbeidsbureau.

We kennen regionale en centrale vertrouwensinstanties.

Regionaal: voor het bouwbedrijf, voor het brood- en banketbakkersbedrijf, voor de confectie-industrie, voor de expeditie- en transportondernemingen, voor de hotel-café en restaurantbedrijven, voor maatkleidingbedrijven, voor de schoenindustrie en voor de stucadoorsbedrijven.

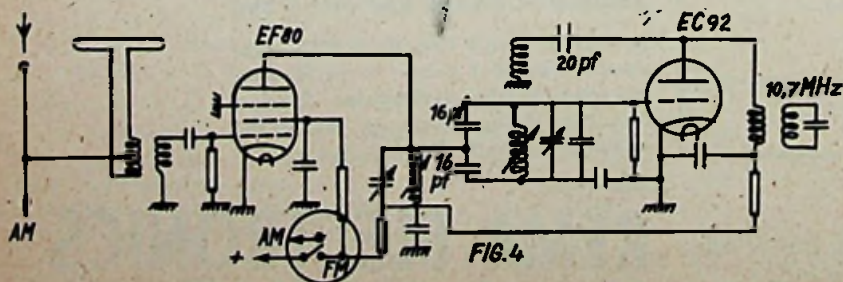
Centraal: voor de cartonage-industrie, voor de dagblad-journalisten, voor de tijdschrift-journalisten, voor de houtemballage-industrie, voor de maalin-dustrie, voor de papierindustrie, voor

Vervolg van voorgaande bladzijde

capacitief midden aangebracht. De oscillatorschakeling is die van een normaal teruggekoppelde buis. Daartoe is de anode der EC 92 via 20 pF aan de terugkoppelspoel verbonden; parallel hieraan ligt de koppelspoel naar de MF versterker 10,7 MHz. We zien hier een

zeer effectieve HF en mengtrap met moderne buizen, terwijl het geheel schematisch eenvoudig is.

Zoals al reeds in het begin opgemerkt werd, doet hier de opbouw van een dergelijke set alles. Daarmee staat of valt de prestatie van een dergelijke schakeling.

NOVAK

RADIO

NWE EBBINGESTRAAT 55 - GRONINGEN
Telefoon 26069 (K. 5900)

GROSSIER in WISI ANTENNE-MATERIAAL
Reparatie voor de handel — Snelle afwerking

Radiostationsglasplaten volgens plan Kopenhagen
Nieuwe voll. typenlijst uitg. Nov. '52 op aanvraag
Bijgekomen typen: Philips 674A, Erres K.Y. 176,
K.Y. 186, K.Y. 188, K.Y. 415, N.S.F. H. 90A,
H. 149A, H. 161A, Siera S96.

NED. FILM DRUKKERIJ — AMSTERDAM-C.
2e Looiersdwarsstraat 17-19, Telefoon 40896

HILBINK'S ELECTRISCHE KLOKKEN

'n vlot bijartikel

*Meer dan 40
modellen in koper,
hout, modern
smeedwerk,
bakeliet, steen
en glas.*

VASTGESTELDE BRUTOPRIJZEN

Ook levering van alle onderdelen o.a.
losse uurwerken (compl. met wijzers
en stofkap). Tevens import uit Engeland
der bekende METAMEC-klokken
en -wekkers

Vraagt reizigersbezoek of toezending catalogus.

ELECTROTECHN. HANDELSONDERNEMING

B. HILBINK

Kloveniersburgwal 70 - AMSTERDAM-C.
Tel. 84126

*Tevens fraaie collectie lampkappen
en verlichtingsartikelen.*

VERMELDT

in Uw correspondentie met adverteerders
s.v.p. de „RADIOWERELD”

Het beste Duitse
Radio toestel.

Voorzien van Superieur F.M.
Gedeelte. Ongeëvenaard in
kwaliteit, gevoeligheid en
muzikaliteit

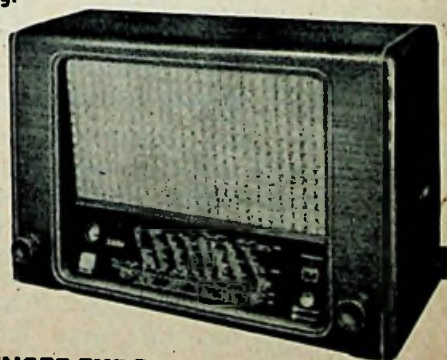

SABA-VILLINGEN WII f 395.—

Kwaliteitssuper met 9 F.M. en 6 A.M. afgestemde kringen. 8 buizen — 12 functies. Hoge selectiviteit. 4 Golfbereiken: UKG (FM) — Kort — Midden — Lang.

SABA-LINDAU WII ... f 425.—

9 F.M. en 6 A.M. afgestemde kringen. Transformator tegenkoppeling, high-fidelity luidspreker — m.f. bandbreedte-regeling. 4 Golfbereiken: UKG (FM) — Kort — Midden — Lang.

SABA-BODENSEE EXPORT f 590

Luxe Super met 9 F.M. en 8 A.M. afgestemde kringen. 9 buizen — 14 functies. 50-voudig variabel klankregister. Speciaal breedband-kortegolf-loupe op afzonderlijke schaal. Ingebouwde Dipool-Antenne.

Importeurs:

REMA ELECTRONICS

Bronckhorststraat 14 - Tel. 95741 - AMSTERDAM-Zuid

de sigarenindustrie, voor het tand-technisch bedrijf en voor het hout-bedrijf.

Praktijkervaringen

In de loop der jaren zijn een aantal richtlijnen verschenen, terwijl zich ook een bepaalde gedragslijn heeft afgetekend.

Zo zal een ongehuwde bij gelijke vakbekwaamheid eerder voor ontslag in aanmerking komen dan een gehuwde, terwijl een korter dienstverband gaat vóór een langer dienstverband.

Jeugdigen (beneden de leeftijd van 21 jaar) kunnen zelf ontslag vragen (zie hetgeen omtrent het aangaan van een arbeidsovereenkomst door een jeugdige in het eerste artikel staat vermeld).

Voor ontslag tijdens de proeftijd zal steeds toestemming worden gegeven, evenals voor personen van 65 jaar en ouder.

Ontslagaanvragen van huwende of gehuwde werkneemsters, die na de beëindiging van de arbeidsverhouding vermoedelijk geen nieuwe arbeidsverhouding zullen aangaan, worden steeds ingewilligd.

Vrijwillige dienstneming bij de reserve-politie kan voor de patroon geen reden zijn de arbeidsverhouding te beëindigen.

De aanvraag van een werkgever om toestemming tot het verlenen van ontslag aan een werknemer die ten tijde van de indiening van de aanvraag door ziekte niet in staat is zijn arbeid te verrichten, wordt over het algemeen niet ingewilligd, zolang de ziekte niet tenminste één jaar heeft geduurd.

Tot besluit:

De huidige regeling van het ontslagrecht (met de procedure via het Arbeidsbureau) zal ongetwijfeld bezwaren hebben (b.v. geen recht van beroep tegen de beslissing van de Directeur van het Arbeidsbureau) maar ze heeft ontegenzeggelijk ook heel grote voordelen, o.a.:

- behandeling op korte termijn;
- inschakeling van arbeiders- en werkgeversafgevaardigden, die in de praktijk met vele ontslagzaken in aanraking komen;
- het laten wegen van zowel sociale als economische aspecten, zonder al te veel gebonden te zijn aan strikt formele (vaak heel harde) voorschriften.

POST VAN LEZERS

Opheldering van het geval kristalzender

In vervolg op het indertijd door mij gesignaleerde verschijnsel van uitzenden met de kristalontvanger kan ik U mededelen, dat gebleken is (aan het licht gebracht door een constante kleine vervorming in de weergave), dat de eindbuis (AL4) wel degelijk in h.f.-genereren stond. Dit was zo zonder meer niet eerder te ontdekken, doch de genoemde kleine vervorming in de overigens vrij behoorlijke weergave deed mij in die richting zoeken. Een klein „co'tje" van rooster naar aarde en van plaat naar aarde gaven een grote verbetering en deden het uitzendverschijnsel staken.

De aardleiding, welke van 1 mm² massief koperdraad gelegd was en in totaal ca 6 à 7 m lang is, was dus schijnbaar niet voor radiodoeleinden „deugdelijk"!

Voor door ons verkochte en geïnstalleerde toestellen gebruik ik echter steeds 2½ mm² koperlitze (met podur-isolatie), doch in dit geval moest mijn zoon zich, om financiële redenen, bedienen van oud installatie-leidingdraad!

In dit verband zou ik ook het verschijnsel willen noemen dat wij herhaalde malen ondervonden hebben op plaatsen, waar men vrij veel storing in de ontvangst had en waarbij *vervang*ing van de daar aanwezige aardleiding (van antenne draad gelegd!) door het bovengenoemde podur-litze, een *aanmerkelijke verbetering* in het *stoorniveau optraad*. Dit podur-litze is echter niet goedkoop!

Mijn zoon in kwestie heeft echter méér merkwaardigheden op zijn geweten! Langer geleden, vóórdat het „buisen-stadium" bij hem bereikt

werd, waren er plannen op stapel gezet voor de fabricage van een kristalontvanger.

Daartoe werd begonnen met de aanleg van een antenne en aardleiding. Zonder voorafgaande permissie mijnerzijds werd er een lat op de nok van mijn garage gespijkerd, terwijl een oude laagspanningsveldspool van een luidspreker een onuitputtelijk magazijn van draad was. Uit het raam van zijn kamertje werd er via de stam van de kastanjeboom gezwogd en het resultaat eindigde in een oude entree op een plankje tegen de muur naast zijn bed.

Groot was mijn verwondering toen hij de volgende morgen bij het ontbijt mededeelde van verdere bouw van een kristalontvanger af te zien, daar hij 's avonds met de koptelefoon in de entree, zwak, doch duidelijk een omroepprogramma had kunnen volgen.

Hij achtte dit succes voldoende, alhoewel hij niet begreep, waar hij dit aan te danken had!

We togen meteen op onderzoek en ik pikte de ingang van mijn versterker op de entree, en zie (of liever: hoor!) Frans-Brussel was zeer duidelijk, zij het gepaard met enig gebrom, hoorbaar!

In de onmiddellijke nabijheid loopt hier echter nergens een muzieklijn, zodat er als enige oorzaak overbleef: de radiodistributie-leiding, welke op ruim 20 m afstand langs de gootlijsten van de achterliggende huizen loopt. Hierin zal wel een defecte afscherming van de lijn Frans—Brussel zitten!

Het heeft hem echter niet weerhouden, later toch een kristalontvanger in een doosje van 7 × 7 × 3 cm te knutselen! H. VAN EWYJK

V.E.V. Examens 1953

Zij die wensen deel te nemen aan de in 1953 te houden V.E.V.-examens voor:

Adspirant-V.E.V.-Cursist A of B (AVC);

Sterkstroom-Hulpmonteur (SHM);
Zwakstroom-Hulpmonteur (ZHM);
Radio-Hulpmonteur (RHM);
Sterkstroommonteur (SM);
Zwakstroommonteur (ZM);
Radiomonteur (RM);
Electrotechnisch Wikkelaar (WK);
Electrotechnisch Installateur (EI);
Radio-Reparateur (RR);
Electro-Winkelaar (EW)
Kleinhandelaar Electr. Huidhoud-Naaimachines (EH);
Radio-Detailhandelaar (RD).

dienen zich tijdig aan te melden door inzending van een aanmeldingsformulier voor de examens: AVC alleen in de maand Februari;

voor de examens: SHM-ZHM-RHM en SM-ZM-RM-RR-EI in de maanden Februari—Maart;

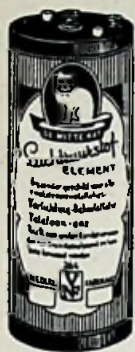
voor de examens: WK-EW-EH-RD in de maanden Februari—Maart—April.

Alle bijzonderheden omtrent toelatingseisen, examengeld, examendata, enz. staan op het aanmeldingsformulier vermeld.

Aanmeldingsformulieren zijn vanaf 15 Januari op aanvraag verkrijgbaar bij het Centraal Bureau der Vereniging tot Bevordering van Electrotechnisch Vakonderwijs, Tesselschadestraat 7, Amsterdam.

Leerlingen van erkende V.E.V.-cursussen kunnen de aanmeldingsformulieren verkrijgen bij H.H. Cursusleiders.

„WITTE KAT“ is kwaliteit

Alle WITTE KAT Batterijen uit voorraad leverbaar

ELECTROTECHNISCHE EN RADIOGROOTHANDEL

W. OOSTERBERG - ZUTPHEN

BEUKERSTRAAT 53

TEL. 3317 (K 6750)

SPECTRA - COLOR

de ideale afteken- en merkvlloeistof maakt uw blauw-
druk op het metaal, leverbaar in 10 kleuren.

RID - O - RUST

voorkomt roest, vernietigt roest — hoe diep ook
ingevreten; toepassing door dompeling of kwasten.

F.A. A. KALSBECK, Flamingolaan 20, Assen, Tel. 2187.

TE KOOP GEVRAAGD:

KRUISWIKKELMACHINE

voor het maken van klein wikkelwerk
(h.f. spoeltjes, enz.)

Radioreparatie-inrichting voor de handel

KEES VAN DE MORTEL, Pieter van Osstraat 45
's-Hertogenbosch (Vliert), Telefoon K 4100—6108
Philips Radioservice — Fridor technische dienst

Te koop gevraagd:

Philips Hoornluidsprekers
6-10-25 Watt;
haspels Duits of Amer.

Telefoonraad;

1 Kast voor Philips
radio 206 A.

Aanbiedingen aan: LAM-
PE'S RADIO, Ged. Singel
30, Assen.

Wie kan ons helpen aan DE
KAST van een Philips Ra-
dio-app. 735-A en van een
Telefunken 054 G.W.K. of
2-B-54 G.W.K. ? Kan ook
event. een compleet oud
(defect) toestel zijn. Prijs-
opg. gaarne aan RADIO
BEUK, Langstraat 6—8,
Tel. 2100 - K. 1751, Wasse-
naar.

ARDENTE

speciaal-luidsprekers

BELCLERE

hoorapp. en onderd.

BEREC

batterijen en zaklant.

BRADMATIC

Tapeheads en units

IMHOF

instrum.kasten-/rekken

K.A. televisie antennes

LAMBERT steeltele-

foons voor doveninst.

MAYER keram.schakel.

POPE lampen/buizen

RONETTE

microfoons en pick-ups

RUWID potentiometers

T.B.R.

trafo's en versterkers

TECHNISCH BUREAU

J. Th. van Reijssen

Choorstr 16 - DELFT

Telefoon 2678

Gediplomeerd

RADIO-MONTEUR

gevraagd. Zich te melden:
Fa J. VAN URK, Wester-
singel 42, Rotterdam, tus-
sen 10 en 12 uur.

Gevraagd :

ENIGE

INRUILAPPARATEN

Philips 209-U

Br. onder no 536618 R.W.,
aan het bur. van dit blad
Doetinchem.

ONDERZETKASTEN

met patentschuifruit

1ste klas afwerking, volledige garantie

★

Gevestigd sedert 1939

Levering door geheel Nederland

RADIOMEUBELFABRIEK „PONT“ - ROTTERDAM

Jac Catsstraat 49b

Telefoon 49678

NIEUW UITGEBRACHTE RADIO- APPARATUUR

Ned. Siemens Mij N.V.

Siemens Kwaliteitssuper SH 823-W. Een 8-buizen apparaat voor ontvangst op de lange-, mid-den en kortegolfband, alsmede op de 3 m-band (FM). Bij de FM-ontvangst functioneren 9, bij AM-ontvangst 6 afgestemde kring-

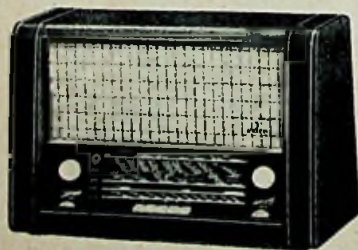

SH 823 W.

gen. Belangrijke verbeteringen zijn o.m. de grote gevoeligheid op alle golfbereiken, de bandbreedte-regeling, de effectief werkende fadingcompensatie, de ingebouwde dipool-antenne en het afstemoog met twee werkzame lichtsectoren.

Als luidspreker een permanent-dynamisch systeem met een diameter van 17 cm. Hoogglanzend gepolitoerde kast van edelhout.

De Siemens Gross-Super type SH 924-W, eveneens een AM/FM ontvanger, is uitgerust met 9 buizen. Bij FM-ontvangst functioneren 11, op de normale omroepbereiken 8 afgestemde kringen. Dit

SH 924 W.

zeer gevoelige toestel is voorzien van een tweevoudige continu-instelbare bandbreedteregeling, meervoudige tegenkoppeling, vlieg-wielaandrijving, ingebouwde dipool en een afstemoog met 2 werkzame lichtsectoren. Voor bereikom-

schakeling is een druktoetsen-systeem ingebouwd.

De luidspreker is perm. dynamisch en bezit een diameter van 20 cm. Ook dit toestel is ondergebracht in een zeer verzorgde notenhouten kast.

H.D.O.

Van de SCHAUB-fabriek verscheen de nieuwe top-super SG 54 — een gecombineerde AM/FM ontvanger voor 6 golfbereiken en uitgerust met 9 buizen plus germaniumdiode, waarmee in 17 buisfuncties wordt voorzien. Voor de normale omroepbanden beschikt 't apparaat over 8 afgestemde kringen, waarvan 2 als ingangsbandsfilter, terwijl de m.f. kringen een regelbare doorlaat hebben. Voorts een 9 kHz fluitfilter en een m.f. sperkring.

Voor UKG is het aantal kringen 11, w.o. een h.f. triode-voorver-

Schaub SG 54.

sterker en 3 m.f. trappen, waarvan de laatste als begrenzer functioneert. Radiodetector voor demodulatie en stille afstemming door anti-ruis diode, die tevens voor een gelijkmatige ontvangststerkte zorg draagt, overeenkomende met de AVR-werking op de AM-bereiken.

Tot de verdere voorzieningen behoren: 8 Watt uitgangsvermogen - 2-voudige luidsprekersysteem met afschakelbare hoogweergever - dubbelzijdige toonregeling met optische indicatie voor bas en dis afzonderlijk - KG loupe - selectiviteitsaanwijzing - toetsenschakelaar - ingebouwde antenne - grote afstemschaal met kanaalindeling voor FM-band. Luxe edelhouten kast van 660 x 430 x 280 mm.

Golfbereik: UKG - KG I, II en III - MG - LG.

Buizen: 2 x EC 92—ECH 81—EF 93—EF 94—EABC 80—EL 12—EM 71—AZ 12

Netspann.: 110/127/155/220/240 Volt.

N.V. Philips Verkoopmij voor Nederland

Nieuw toegevoegd aan de „Klankkleur“-serie als type BX 320 A is een laaggeprijsde 5-buizen 3-banden wisselstromsuper met dubbele klankregeling: continu-variabel voor hoge tonen en bas-

Philips BX 320 A.

schakelaar. Het toestel bestrijkt de drie normale KG-MG-LG bereiken, terwijl de 5 buizen in 8 functies voorzien.

Netspanningskiezer, aansluiting voor tweede luidspreker en grammofoonchakelaar.

Fraai uitgevoerd in sierlijk gedecoreerd bakelietkastje met knoppen van doorschijnend plastic. Afmetingen 25 x 38 x 18 cm.

Golfbereik: 16.5—50.5, 185—580 en 1050—2000 m.

Buizen: ECH42—EAF42—EBC 41—EL41—AZ41.

Netspann.: 110/125/145/200/220/245 V — verbruik ca 45 Watt.

Voorts werd als type BX 634 A een nieuwe AM/FM ontvanger uit-

Philips BX 634 A.

gebracht. Deze 9-buizen super be-
strijkt 4 golfgebieden: drie voor
AM en één voor FM-ontvangst.
Het toestel is uitgerust met 208
mm luidspreker, dubbelzijdige
klankregeling met optische indi-
catie, bereikindicator, ingebouw-
de dipoolantenne, gramofoonscha-
kelaar, netspanningskiezer en aan-
sluiting voor extra luidspreker.
Het afstemoog is eveneens werk-
zaam op de FM-band.

Royale en bijzonder verzorgde
hoogglanzend gepolitoerde kast
van 40 x 59 x 24 cm.

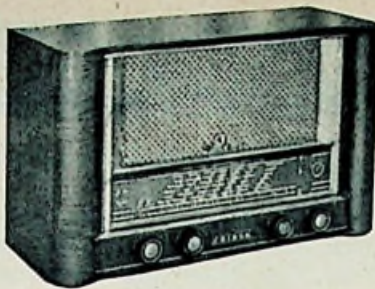
Golfbereik: 87.5—100 MHz,
16.5—50.5, 185—580 en 760—2050 m.

Buizen: EF42—ECH42—EF43—
EAF42—EB41—EBC41—EL41—
AZ1—EM34.

Netspann.: 110/125/145/200/220/
245 V — verbruik ca. 65 Watt.

Fridor N.V.

Van het type 280 wordt gemeld
dat dit 1953-model een wenselijk
gebleken aanvulling is op de Lau-
werkrans-serie. Het nieuwe toestel
is ingericht voor 3 golfbereiken,

Fridor 1953 type 280
Lauwerkrans-serie.

heeft 5 moderne buizen en is ge-
schikt voor de meest voorkomende
netspanningen. Toonregeling en
aansluiting voor pickup.

Fraai afgewerkte notenhouten
kast met goudversiering.

Aanpassing loongrens Ziektewet

Op korte termijn zal bij de Tweede
Kamer een wetsontwerp worden in-
gediend, waarbij zal worden voorge-
steld de loongrens voor de Ziektewet,
het Ziekenfondsbesluit en de Invalidi-
teitswet te verhogen van f 4925 tot
f 5025. Deze verhoging houdt ver-

band met de op 1 Juli verleende loon-
compensatie van het werknemersdeel
van de premie voor de wet op de
wachtgeld- en werkloosheidsverzeke-
ring.

In de memorie van antwoord op de
rijksbegroting van Sociale Zaken,
waarin dit wordt medegedeeld, wordt
ook nog gezegd, dat de minister het
wenselijk acht, dat de loongrenzen
van de verschillende sociale verzeke-
ringswetten gelijk worden.

Intrekking toepassingsverbod koper en koperlegeringen

Op grond van de verbeterde koper-
voorziening heeft de O.E.E.C. dezer
dagen besloten de toepassing van de
gemeenschappelijke verbodsluist voor
het verbruik van koper en koperle-
geringen op te schorten. In verband
daarmede is blijkens de bekend-
making van de directie van het Cen-
traal Rijksbureau in de Nederlandse
Staatscourant van 18 December 1952
no 247 met ingang van 19 December
1952 ingetrokken het verbod tot het
gebruik van koper en koperlegerin-
gen bij de vervaardiging van de
onder dit verbod vallende artikelen,
alsmede het verbod tot het afleveren
van die artikelen.

E. J. DIEPDIJL
GRONINGEN
42-64
REPARATIES IN DRIE DAGEN KLAAR

Aangeboden:

RadioSpeciaalzaak

in groot welvarend dorp in
het midden des lands; win-
kel op het mooiste punt in
het centrum. Goederen en
goodwill ± f 10.000.—

Br. onder no 536614 R.W.
aan het bur. van dit blad
Doetinchem.

Adverteren doet verkopen!

ANKERS WIKKELEN

van alle merken STOFZUIGERS f 10.—,
inclusief montage motor. 1 jaar garantie.
In drie dagen gereed.

ELECTRO TECHNISCH BUREAU „WILKO“
Speciale reparatie-inricht. v. kleine electromotoren
Gudemansstraat 140 - Tel. 724238 - 's-Gravenhage

BESTELDE U REEDS DE EMKA-MAP
voor het bewaren van
„RADIOWERELD“

Afd. Boekhandel „C. Misset“, Doetinchem

Radiostation-schalen

LIBERTY, 3e Helmersstraat 26, A'dam-W.
TELEFOON 89789

Wij kunnen U aan iedere gewenste schaal helpen.

Wij zijn

Specialisten

in de fabricage van

RADIO-, GRAMOFOON- & PICK-UP-KASTEN.

Afwerking is onovertroffen!

Prijzen zijn concurrerend!

Aanvragen of tekeningen

worden gaarne ingewacht

bij de afdeling verkoop der

IMPORT MAATSCHAPPIJ N.V.

FABRIKANTEN

te BARENDRECHT

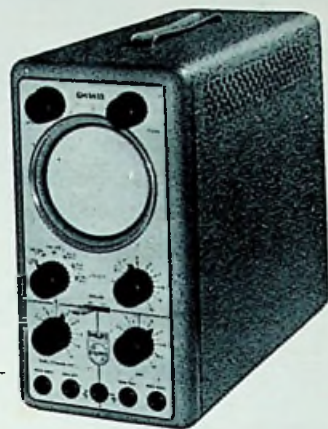

PHILIPS

meetapparaten

**PHILIPS
ELECTRO-
NENSTRAAL
OSCILLO-
GRAAF
GM 5655**

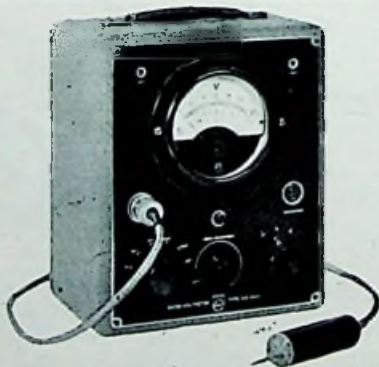
voor service-
werkplaatsen

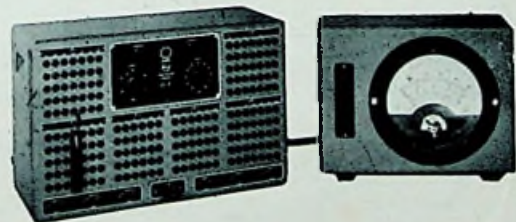
**PHILIPS SERVICE OSCILLATOR
Type GM 2883.** Uitgebreid frequentiegebied,
grote nauwkeurigheid.

**PHILIPS BUIZENMEETAPPARAAT
„CARTOMATIC” III. GM 7633** Meet elke
buis in een handomdraai

**PHILIPS DIODE VOLTMETER Type GM
6004.** Ideaal voor signal tracing.

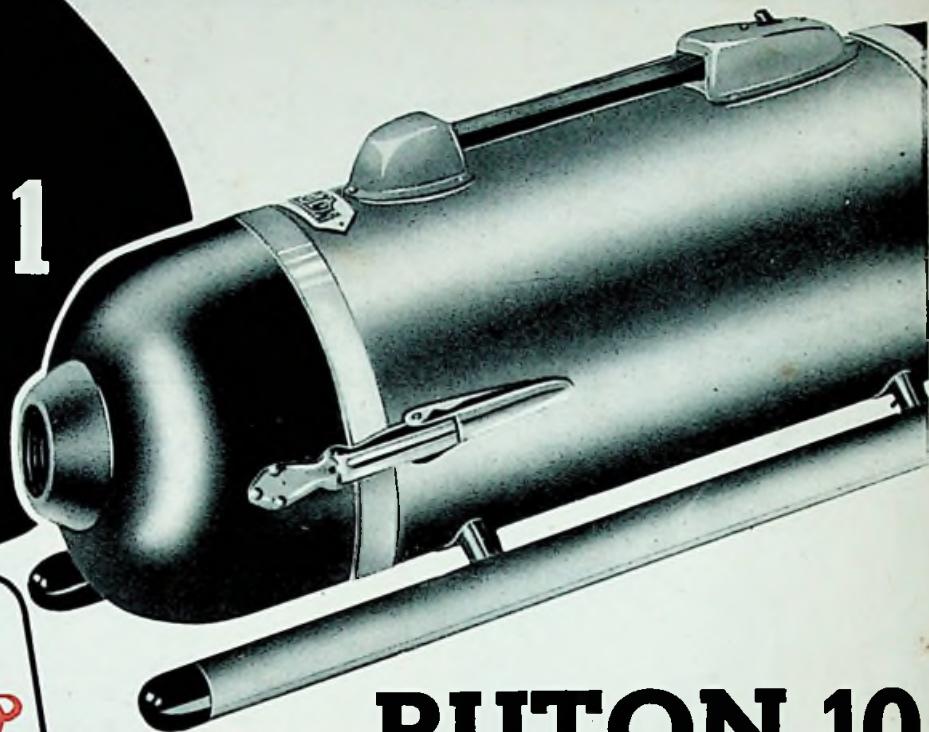
**PHILIPS UNIVERSEEL
MEETAPPARAAT GM 4257**

Geschikt voor elke meting
aan radio-apparaten

N.V. PHILIPS' VERKOOP-MAATSCHAPPIJ VOOR NEDERLAND • EINDHOVEN

Er is
maar 1
nr. 1

RUTON 10

De kwaliteitsmachine met de krachtige motor, groot zuigvermogen, hoog rendement en bovendien technisch goed geconstrueerd.

Door het publiek gevraagd en door U met succes verkocht!

Thans met draaibare hulpstukken.

Zuigmond draaibaar en geheel van lichtmetaal, daardoor sterk en niet breekbaar.

Voorzien van glijers en rubber dradenopnemers.

Daar
draait
het
om!

Nog steeds **f 135.-**

